

ពូជ

ឧទាហរណ៍នៃការបង្កើតពូជ RRIM៧២៨គឺជាលទ្ធផលនៃការបង្កាត់រវាងពូជ GT ១ ដែលជាពូជដំបូងជាមួយ និង ពូជ RRIM ៦២៣ (PB៤៩ x Pil) ដែលជាពូជជំនាន់ទីពីរ។ ពូជ PB ៣១១ គឺជាពូជអ៊ីប្រីតចុងក្រោយបង្អស់ដែលមានមេបាស្ថិតនៅជំនាន់ទីពីរគឺ RRIM ៦០០ (Tjir ១ x PB ៨៦) និង PB ២៣៥ (PB ៥/៥១ x PB ៥/៧៨) ។ ភាគច្រើននៃពូជចុងក្រោយបង្អស់ដូចជាពូជ RRIM៧១២ និង PB២៦០គឺជាសរីរវង់ជំនាន់ទីបី ។

សារៈសំខាន់នៃពូជជាច្រើន

ពូជដែលជារូបធាតុរុក្ខជាតិជាច្រើនបានផ្តល់នូវសារៈសំខាន់យ៉ាងច្រើន ។ សារៈសំខាន់ដ៏ធំ បំផុតក្នុងចំណោមសារៈសំខាន់ ទាំងនោះ គឺលក្ខណៈឯកសណ្ឋានភាពដោយភាពខុសគ្នាដោយឡែកៗដែលវា កើតឡើងដោយសារតែសណ្ឋានទូទៅនៃឯកសណ្ឋានភាពសេនេទិច ។ រាល់ដើមកៅស៊ូនីមួយៗ នៃពូជកៅស៊ូតែ មួយដែលស្ថិតនៅ ក្រោមលក្ខខណ្ឌដូចគ្នាវាមានបំរែបំរួលតិចតួចនូវលក្ខណៈដូចជា ការលូតលាស់ ថាមពល ភាពក្រាស់នៃសំបក ទិន្នផល គុណភាពនៃជ័រកៅស៊ូ ការរស់នៅក្នុងរដូវរងារ ការដុះស្លឹកសារជាថ្មី និងភាព ធន់ទ្រាំទៅនឹង ជំងឺ ។ ដើម្បីធ្វើអោយមានលទ្ធភាពទាំងនេះ អ្នករុក្ខាប្រមាញ់បានអនុវត្តនូវការបណ្តុះបណ្តាលតាម របៀបសេដ្ឋកិច្ច ភាពងាយស្រួលនិងនៅក្នុងលក្ខណៈឯកសណ្ឋានភាពជាច្រើន ។ ជាឧទាហរណ៍ដោយសារតែ កំនើនឡើងឯកសណ្ឋាន ភាពមានការរីកដុះដាល ចំនួនដើមឈើដែលត្រូវតែនឹងកាប់ចោលគឺមានចំនួន តិចតួច ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកមានតែចំនួនដើមឈើដែលត្រូវការប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានគេដាំនៅ ក្នុងតំបន់រួម គ្នាមួយ ។ ជាលទ្ធផល វាបានកាត់បន្ថយការចំណាយទៅលើការដាំ និង ការថែទាំ។ ដោយសារ តែមានលក្ខណៈដូចគ្នានៃគុណភាពជ័រកៅស៊ូវាអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សំរាប់គោលបំណងពិសេសជាច្រើន ។ ពូជទំនើបដែលផ្តល់ទិន្នផល ខ្ពស់វាមានសក្តានុពលផ្នែកផលិតកម្មច្រើនបើប្រៀបធៀបទៅនឹងចំនួនកូនឈើដែលបណ្តុះ ។ ចាប់តាំងពីមានពូជជាច្រើនដែលមានលក្ខណៈពិសេសមកការជ្រើសរើសរូបធាតុ ជាច្រើនសំរាប់តម្រូវការពិសេសគឺកើត មានឡើងដែរ ។

៣.២.១ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណពូជ

មានភាពខុសប្លែកគ្នានៃលក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃពូជផ្សេងៗគ្នា ។ ចំពោះការកំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់ពូជជាច្រើននោះ លក្ខណៈនៃភាពខុសប្លែកគ្នាគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់(Polhamus ១៩៦២ Mercykutty ១៩៩១) ។ ទ្រង់ទ្រាយ និង ទំហំកូនកៅស៊ូទើបនឹងដុះព្រមទាំងគំរូក្រឡេក្រឡាទៅលើពួកវា គឺបង្ហាញពីភាព

ខុសគ្នា ។ កូនកៅស៊ូនៃពូជ RRIM ៦០០ RRII ១១៨ RRII ២០៨ (Saraswathyamma et al ១៩៨៨)
PB ៥/៥១ GT ១ និង PB ៣១១គឺ មានទំហំតូចបើប្រៀបធៀបទៅនឹងពូជ RRIM ៦០៥ RRIM ៦២៣
PB ៨៦ GL ១ និង RRII ១០៥ (Saraswathyamma et al ១៩៨២) ។ កូនកៅស៊ូនៃពូជ RRII
១១៨ លេចចេញក្រឡេក្រឡាច្រើន ។ ម៉ាសខ្យល់ច្រើនដែលមានសព្វធនាប ដែលនាំយកនូវអាកាសធាតុ
ត្រជាក់និងភ្លៀងកើតនៅក្នុងស៊ែរនៅលើស្លឹកនិងផ្នែកខាងមុខគឺសំខាន់ណាស់នៅក្នុងពូជ PR ១០៧ (RRIM
១៩៧១b) ។ ការលូតលាស់ ទំរង់និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការសំដែងចេញនៃដើមកៅស៊ូខ្លីៗ គឺជាលក្ខណៈនៃ
ពូជដ៏ទៃផ្សេងទៀត ។ សកម្មភាពនៃការលូតលាស់នៃពូជ RRIM ៦០០ មានភាពខុសប្លែកគ្នា (RRIM 1970a)
។ ចំពោះដើមកៅស៊ូចាស់ទ្រង់ទ្រាយនៃដើមកៅស៊ូរបស់ពូជជាច្រើនគឺមានរាងស៊ីឡាំងប៉ុន្តែដើម ខ្លះកោងដូចជា
ពូជ PB ៦/៩ និងដើមទេរចំពោះពូជ Tjir ១៦ (Paardekooper, ១៩៦៥) ។ វាយណៈភាពនៃសំបកផ្នែកខាងលើ
គឺជាលក្ខណៈពិសេសផ្សេងៗទៀត ។ លក្ខណៈនៃការបែកមែក សកម្មភាពនៃការលូតលាស់និងកន្លែងប្រសព្វរួម
គ្នារវាងដើមនិងមែកគឺមានភាពខុសគ្នានៅក្នុងពូជខុសគ្នា (Paardekooper, ១៩៦៥) ។ ការរីករាលដាលនៃ
មែកស្រាលៗដែលភ្ជាប់ទៅនឹងដើមមេគឺជាលក្ខណៈនៃពូជ PB ៥/៥១ (RRIM, ១៩៧១c) ។ នៅក្នុងពូជជា
ច្រើនដូចជា Tjir ១ និង RRIM ៦០៥ ដែលមានមែកក្រាស់ធំៗមួយចំនួនចាប់ផ្តើមចេញពីចំនុចដូចគ្នា
(RRIM, ១៩៧២) ។ ទ្រង់ទ្រាយនៃដំបូលស្លឹកគឺជាលក្ខណៈនៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណផ្សេងទៀត ។ ដំបូលស្លឹក
នៃពូជ GT ១ គឺមានរាងមូលវិមានរាងសាធិមូល (RRIM, ១៩៧០b) ហើយ RRIM ៦០០ គឺមានរាងដូចជាផ្ចិត ។
ពូជ PB ៥/៥១ បានបង្ហាញនូវដំបូលស្លឹកមានរាងមូលជាមួយស្លឹកកំរាស់ស្តើងហើយមានចំនួនមិនក្រាស់ទេ ។
ពណ៌ ភាពរលោង វាយណៈភាព និង ទ្រង់ទ្រាយ ស្លឹកក៏ថែមទាំងបង្ហាញពីភាពខុសគ្នានៃពូជ ។
ស្លឹកគឺមានពណ៌បៃតងចាស់ចំពោះពូជ RRII ១០៥ មានពណ៌បៃតងលាយខៀវព្រៃលែតចំពោះពូជ GL ១ មាន
ពណ៌បៃតងខ្លីចំពោះពូជ RRII ២០៣ និងបៃតងលាយលឿងចំពោះពូជ RRIM ៦០០ ។ ស្លឹកកៅស៊ូនៃពូជ
RRII ១០៥ GT ១ និង GL ១ ស្លឹកគឺ មានភាពរលោង ខណៈពេលដែលស្លឹកពូជ P ២៦១ និង RRIC
១០២ មានលក្ខណៈស្រអាប់ ។ វាយណៈភាពនៃប្រភេទស្លឹកជាច្រើនគឺមានភាពត្រឹមចំពោះពូជ PR ២៦១ ទៅជា
រលោងទន់ចំពោះពូជ RRIM ៦០០ (Dalabaare និង Benignno ១៩៩៤) ។ ភាពផ្លាស់ប្តូរទ្រង់ទ្រាយនៃស្លឹក
តូចៗ នៅផ្នែកកណ្តាលរាងអេលីប ចំពោះពូជ RRII ២០៣ និងមានរាងអេលីបបួនជ្រុងចំពោះពូជ RRII ១០៥
និងទៅជាដូចជាមានចំពោះពូជ RRII ៥ ។ ទីតាំងនៃការតំរៀបរបស់ស្លឹកកៅស៊ូថែមទាំង បានបង្ហាញ
ពីភាពខុសគ្នាក្នុងចំណោមពូជផ្សេងជាច្រើន ។ ស្លឹកកៅស៊ូគឺតងលើគ្នាចំពោះពូជ RRII ៥

ប្រទាក់ប្រទិនគ្នាចំពោះ ពូជRRIM ៧០៣ និង ស្លឹកបែកពីគ្នាក្នុងពូជRRII ១០៥។ ការកាត់ផ្នែកខាងស្តាំកណ្តាលស្លឹកគឺមានរាងដូចទូកចំពោះ ពូជRRII ១១៨ ទន្ទឹមនឹងពូជRRII ១០៥គឺមានរាងសំប៉ែត។ ថ្នាក់ៗនៃស្លឹកកៅស៊ូពូជRRIM ៦០០គឺមានរាងមូលដូចកូនបាស់ ផ្ទុយពីពូជRRII ១០៥ដែលមានរាងកោង ខណៈពេលដែលRRII ២០៣និងPR ២៦១គឺមានរាងពាក់ កណ្តាលដុំមូល។ ផ្នែកខាងចុងបំផុតនៃស្លឹកកៅស៊ូគឺមានទំហំនិងទ្រង់ទ្រាយវែងស្រួច មិនដូចគ្នា នៅក្នុងពូជ RRII ៥ ដែលមានរាងវែងស្រួចនៅក្នុងពូជRRII ១០៥ ដែលមានរាងនៅក្នុងពូជRRII ២០៣ និងមាន រាងជាចំណិតនៅក្នុងពូជRRIM ៦០០។ បន្ទះស្លឹកបានបង្ហាញពីតែម្នាក់ដែលមានរាង ជារលកនៅក្នុងពូជដូច ជាពូជPR ១០៧ (RRIM, ១៩៧១b) និងRRII ១១៨ ចំណែកពូជRRIM ៦០០គឺមានតែម្នាក់ត្រង់។ ពណ៌របស់ជ័រកៅស៊ូអាចថែមទាំងត្រូវបានគេពិចារណា ជាភស្តុតាងមួយដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃពូជជាច្រើន។ ជ័រកៅស៊ូនៃពូជRRIM ៦០០, PB ៨៦១និងRRII ២០៨គឺមានពណ៌សខណៈពេលដែលពូជTjir ១ មានពណ៌លឿងព្រលែត។ ជ័រកកនៃពូជជាច្រើនដូចជាពូជRRII ២០៣, (Saraswathyamma et, ១៩៨៧) មានទំនោរទៅរកការហើរពណ៌ ទៅជាខ្មៅ។

តាមការសង្កេតមើលដោយភ្នែកទៅលើលក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់ដើមកៅស៊ូគឺ ទំនងជាមានឥទ្ធិពលដោយជំនាញផ្ទាល់ខ្លួននិងលក្ខខណ្ឌបរិស្ថាន។ គំរូអ៊ីសូមែរជាច្រើនគឺ ផ្តល់ភាពជឿជាក់សំរាប់ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ពូជច្រើនជាងលក្ខណៈរូបសាស្ត្រ។ ឧបករណ៍សំរាប់កំណត់ចំណាំម៉ូលេគុលគឺ ការដាក់កំណត់នូវការដាច់ចេញនៃប្រវែងប្លូលីមែរ(RFLP) និង ការពន្យល់ខុសគ្នាៗរបស់DNAទៅតាមដំណាក់កាលលូតលាស់ផ្សេងគ្នារបស់វា(ARAPD)គឺអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ សំរាប់ការធ្វើកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មពូជ។

២.៣.៣ អក្សរកាត់នៃពូជ

ពូជកៅស៊ូគឺ ត្រូវបានគេដាក់ឈ្មោះក្រោយពីស្ថាប័នផ្សេងៗដែលពួកវាចាប់កំណើតវិលក្នុងខណ្ឌ ដែលវាត្រូវបានគេប្រមូលដោយយោងទៅតាមនីតិវិធីស្តង់ដារ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាច្បាប់ដែលទាក់ទង៖

- ពូជដែលស្គាល់តិចតួចមិនគួរសរសេរអក្សរកាត់ទេ
- ចំនុចខណ្ឌគួរតែត្រូវបានគេកំណត់

- ព្យាង្គទីមួយរឺក៏អក្សរពិរដ្ឋបងនៃព្យាង្គនេះជាច្រើនគួរតែត្រូវបានគេប្រើប្រាស់
- ក្នុងករណីច្រើនជាងមួយពាក្យ មានតែអក្សរដើមប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវគេសរសេរជាអក្សរធំ
- ប្រើអក្សរកាត់វែងករណីមានភាពមិនច្បាស់លាស់ឡើង
- ឈ្មោះដែលសរសេរជាអក្សរកាត់គួរសរសេរជាក្រុមមួយ
- គេប្រើប្រាស់លេខអារ៉ាប់ដើម្បីជាសញ្ញាចង្អុលប្រាប់
- ដកហូតមួយនៅចន្លោះអក្សរកាត់និងលេខ

ឧទាហរណ៍

AVROS	Algemene Verneiging Rubber Planters Oostkust Sumatra, Indonesia
BD	Bodjong Datar, Indonesia
BPM	Balai Penelitian Perkebuan Meden, Indonesia
Ch	Chemara, Malaysia
CHM	C.H. Meares, Malaysia
Gl	Glenshiel, Malaysia
GT	Gongdang Tapen, Indonesia
Hil	Hilcroft, Sri Lanka
IAN	Institut Agronomico de Norte, Brazil
IRCA	Institut des Recherches sur le Caoutchouc, Ivory Coast
IRCI	Institut des Recherches sur le Caoutchouc en Indochine
LCB	S'Lands Caoutchouc Bedrijven, Indonesia
Lun	Lunderston, Malaysia

Mil	Milakande, Sri Lanka
Nab	Nabutenne, Sri Lanka
PB	Prang Besar, Malaysia
Pil	Pilmoor, Malaysia
PR	Proefstation voor Rubber, Indonesia
RRIC	Rubber Research Institute of Ceylon (Sri Lanka)
RRII	Rubber Research Institute of India
RRIM	Rubber Research Institute of Malaysia
SCATC	South China Academy of Tropical Crops, China
Tjir	Tjirandji, Indonesia
Wagga	Wagga, Sri Lanka
War	Waringiana, Sri Lanka

៣. ការជ្រើសរើសពូជ

ការដាំកៅស៊ូដែលផ្តល់ផលចំណេញគឺ មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹង ការប្រើប្រាស់រូបធាតុរុក្ខជាតិ ។ ការសំដែងចេញនៃរូបធាតុរុក្ខជាតិគឺពឹងផ្អែកទៅលើសមាសភាពសេណេទិចនិងអន្តរអំពើជាមួយនឹងកត្តា បរិស្ថាននៅក្នុងតំបន់ដែលបានផ្តល់អោយនិងចាប់ពីមានការផ្លាស់យ៉ាងទូលំទូលាយ ទៅលើតំបន់ ផ្សេងៗជាច្រើន ។ ដូច្នេះហើយសំខាន់នៃការរុក្ខជាតិសំរាប់តំបន់ណាមួយគួរតែ ត្រូវបានជ្រើសរើសយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាលក្ខណៈនៃពូជមួយដែលគួរអោយគេចង់បាន ៖

- ការលូតលាស់រឹងមាំ
- ទំន់ សំបកខាងក្នុងនិងខាងក្រៅក្រាស់
- មានការដុះភ្នែកល្អ

- មានដើមគ្រប់គ្រង
- មានដំបូលស្លឹកតូចនិងរលោងជាមួយស្លឹកដែលមានសុខភាពល្អ
- មានភាពធន់ទៅនឹងខ្យល់
- ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់មុនអាយុកាលជាមួយនឹងការកើនឡើងនូវទិន្នផល
- ដើមនៅតែមានខ្សែវណ្ណល្អទោះបីក្រោយពេលជ្រុះជ័រ
- ការដុះសំបកថ្មីដែលល្អ
- ជ័រកៅស៊ូដែលផ្តល់នូវគុណភាពល្អ
- ផ្តល់ទិន្នផលល្អនៅពេលរដូវវស្សា
- ផ្តល់ផលជាលក្ខណៈវិជ្ជមានចំពោះការជ្រុះជ័រនៅកំពស់ទាបៗ
- មានភាពធន់ទៅនឹងជំងឺ
- មានភាពធន់ទៅនឹងភាពតឹងតែងរបស់បរិស្ថានដូចជា ភាពត្រជាក់និងភាពរាំងស្ងួត
- មានការកើនឡើងនូវ TPD ក្នុងកំរិតទាប

កត្តាបរិស្ថានដែលជះឥទ្ធិពលទៅលើការ សំដែងចេញនៃរូបធាតុរុក្ខជាតិគឺ មានប្រភេទដី និងលក្ខណៈ រូបសាស្ត្រដី ការកើតមានឡើងនៃជំងឺ ទំរង់នៃភ្លៀងធ្លាក់ ភាពខ្លាំងនៃខ្យល់ ភាពរាំងស្ងួត និង សីតុណ្ហភាព ។ ដោយសារតែមានការពិចារណាទៅលើលក្ខណៈផ្សេងៗជាច្រើននៃ រូបធាតុរុក្ខជាតិជាច្រើន នៅក្នុងទំនាក់ ទំនងទៅនឹងកំរិតបរិស្ថានដូច្នេះហើយទើបជាមានការដាក់កំរិតនៅក្នុងការជ្រើសរើសរូបធាតុរុក្ខជាតិ ។

ពូជជាច្រើនដែលសមស្របទៅនឹងតំបន់ផ្សេងៗ(តារាងទី១) គ្នាគួរតែជ្រើសរើសដោយ ផ្អែកទៅលើ មូល ដ្ឋាននៃសក្តានុភាពសេណេទិចរបស់ពួកវាក្នុងការឆ្លើតបទៅនឹងលក្ខណៈបរិស្ថាន ។

តារាងទី១ ពូជដែលសមស្របនៅក្រោមបរិស្ថានផ្សេងគ្នា

តំបន់	ពូជដែលសមស្រប
ជំងឺ Phytophthora ធ្ងន់ធ្ងរ	RRII ១០៥ , PB ២១៧, GT ១, RRIM ៦២៣, RRIM ៦២៨, RRIM ៧០១
ការកើតខ្ពស់នូវជំងឺ <i>Oidium</i>	RRRIM ៦០០, RRIM ៧០៣, PB ២៦០
ការកើតជំងឺផ្តាណូកធ្ងន់ធ្ងរ	GT ១, RRII ៥
មានខ្យល់ខ្លាំង	GT ១, PB ២១៧, PB ២៦០, Haiken ១
ត្រជាក់ខ្លាំង	SCATC ៩៣-១១៤, RRII ២០៨
រាំងស្ងួត	PR ២៥៥, PB ២១៧, PB ៣១១, GT ១, RRIM ៦០០, RRII ២០៣
តំបន់មិនកំណត់	RRII ១០៥, GT ១, PB ២៨/៥៩, PB ២១៧, PB ២៥៥ PB ២៦០, RRIM ៦០០, RRII ២០៣

ពូជជាច្រើនដែលកំពុងផ្តល់សំរាប់តែតំបន់ពិសេសមួយ បានចង្អុលបង្ហាញថាការសំដែងចេញ របស់វា នៅ ក្នុងតំបន់លំបាកនឹងមានភាពប្រសើរជាងពូជផ្សេងៗដែលប្រើបច្ចុប្បន្ន ។

៤. ការចុះឈ្មោះតូចៗអនុរដ្ឋាភិបាល

មានអ្នកកងកម្មសេដ្ឋកិច្ចជាតិផ្នែកប្រភេទដំណាំផ្សេងៗ បានធ្វើការចុះឈ្មោះសណ្តានកូនដំណាំថ្មីរ អភិវឌ្ឍន៍ និង ដើម្បីរក្សានូវទិន្នន័យនៃការ ដាំដំណាំកូនកៅស៊ូផ្សេងៗដែលនឹងអាចប្រើប្រាស់បានសំរាប់ការ ស្រាវជ្រាវនិងកម្មវិធីនៃការធ្វើអោយដំណាំប្រសើរឡើង ។

៤.១ ការដោះដូរពូជ

ជាទូទៅការដោះដូរពូជជាច្រើនធ្វើឡើងនៅក្នុងចំណោមវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូផ្សេងៗ រីឯណា ប្រទេស ដែលដាំកៅស៊ូគឺស្ថិតនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី រឺ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានពហុភាគី ។ កម្មវិធី ដោះ

ដូរពាណិជ្ជកម្មពហុភាគីដំបូងគឺបានអនុវត្តនៅឆ្នាំ១៩៥៤(Poardekooper, ១៩៥៧) ។
មួយម៉ឺនឆ្នាំក្រោយមកការដោះដូរ នូវពូជកៅស៊ូជោគជ័យជាអន្តរជាតិលើកទីពីរនៅក្នុងចំណោមសមាជិកនៃ
បណ្តាប្រទេសដែល ជាសមាគមនៃផលិតកម្មកៅស៊ូធម្មជាតិ (ANRPC) កើតនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ
១៩៧៤(Subramaniam ១៩៧៧) ។ ស្ថិតក្រោមកម្មវិធីពាណិជ្ជកម្មដោះដូរ ពូជពហុភាគីដែលរៀបចំឡើង
ដោយ ANRPCគឺផ្អែកទៅ លើការសិក្សាផ្នែកមួយនៃពូជជាច្រើន ដោយអ្នកបង្កាត់រុក្ខជាតិដោយ ពូជយក
ពីប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ស្រីលង្កា និងថៃដែលពូជបីត្រូវបានគេជ្រើសរើសពីប្រទេសឥណ្ឌា ។ពូជនោះគឺ
RRII ៥,RRII១១៨, RRII ២០៣។ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនៃការដោះដូរទ្វេភាគី គឺប្រទេសឥណ្ឌាបាន
ទទួល ពូជ ជាច្រើនដែល បាន អភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសចិន ឥណ្ឌូនេស៊ី ឆ្នេរសមុទ្រអ៊ីរ៉ុរី ម៉ាឡេស៊ី ស្រីលង្កា
អាមេរិចខាងត្បូង ថៃ (Saraswathyamma et al ១៩៩២) ។ពូជដែលបានអភិវឌ្ឍន៍នៅ ប្រទេសឥណ្ឌាគឺ
ត្រូវបានគេផ្តល់ទៅ ប្រទេសចិន ឆ្នេរសមុទ្រអ៊ីរ៉ុរី ម៉ាឡេស៊ី ស្រីលង្កា ថៃ(Saraswathyamma និង
Marattukalam ១៩៩៦) ។ពូជសរុបមួយចំនួន១២៧បានគេនាមចូលទៅប្រទេស ឥណ្ឌាពីបណ្តាប្រទេស
ផ្សេងទៀត ។

៥. ការដាំពូជចំរុះ

៥.១ ទស្សនៈ

ពូជមួយដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ក្នុងចំណោមពូជកៅស៊ូRRII ជាច្រើនដែលគួរអោយកត់សំគាល់គឺពូជ
RRII១០៥ ។ពូជកៅស៊ូនេះគឺត្រូវបានគេផ្សព្វផ្សាយសំរាប់ការដាំជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ ។
តាមការវិភាគនៃការប្រើប្រាស់ពូជមួយបានបង្ហាញថាអ្នកដាំកៅស៊ូជាច្រើន ជាពិសេសអ្នកមានផ្ទៃដីដាំតិចតួច
បានដាំដុះកៅស៊ូប្រមាណជា ៨០ភាគរយនៃផ្ទៃដីទាំងនោះ ហើយបានដាំពូជទាំងនេះចាប់តាំងពីវាត្រូវ
បានគេផ្សព្វផ្សាយមក ។គេបានប៉ាន់ប្រមាណថាស្ទើរតែពាក់កណ្តាលនៃតំបន់កៅស៊ូទាំងអស់នៅប្រទេសឥណ្ឌា
គឺគេបានដាំពូជ RRII ១០៥ ។ឥឡូវនេះច្រើនជាង ៩០ភាគរយនៃការដាំកៅស៊ូថ្មីត្រូវបានគេដាំជាមួយនឹង
ពូជនេះ ។ការអនុវត្តនេះបានដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកស្ថានភាពនៃការដាំពូជតែមួយក្នុងកំឡុងទសវត្សចុងក្រោយ ។
ប្រសិនបើនិន្នាការនេះនៅតែបន្តវាអាចធ្វើអោយហេតុការណ៍អាក្រក់កើតឡើងដូចជា ការរីករាលដាល នៃជំងឺ
ចំពោះការដាំកៅស៊ូកម្រិតមួយសារតែមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចដំណាំតូចចង្អៀត ។ទោះបីជាមិនទាន់មានស្ថានភាព
ភ្ញាក់ផ្អើលកើតឡើងនៅឡើយក៏ដោយក៏វាចាំបាច់ត្រូវការមានវិធានការការពារស្ថានភាពអាក្រក់ដែល នឹង

អាចកើតមានឡើង ។ របាយការណ៍ថ្មីជាច្រើនបានបង្ហាញថាករណីជំងឺដែលកើតឡើងក្នុងជាតិយកជ័រមិនសូវធ្ងន់ធ្ងរ បែបជាធ្ងន់ធ្ងរ ។ តាមរបាយការណ៍បញ្ជាក់ពីការឆ្លងជំងឺបំផុតគឺ ជំងឺដែលកើតនៅលើស្លឹកឈ្មោះ *Corynespora* ដែលវាមានឥទ្ធិពលអាក្រក់លើពូជកៅស៊ូRRIC១០៣នៅក្នុងប្រទេសស្រីលង្កា ហើយវាបានធ្វើអោយការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការដាំពូជនេះមានការថយចុះ(Liyanageetal,១៩៨៩) ។ពូជRRII ១០៥ ត្រូវបានគេរាយការណ៍ ថាវា បានឆ្លងជំងឺនេះនៅតំបន់Karnatakaក្នុងប្រទេសឥណ្ឌា(Jacob,១៩៩៧) ។

៥.២ ការផ្តល់យោបល់ទៅលើការដាំ

ពូជRRIIត្រូវបានគេផ្តល់ជាយោបល់អំពីយុទ្ធសាស្ត្រមួយគឺការជំរុញទឹកចិត្តអោយមានការដាំពូជចំរុះ ។ជាមួយនឹងទស្សនៈដើម្បីកាត់បន្ថយទំហំនៃពូជRRII ១០៥នៅក្នុងកម្មវិធីស្តីពីការដាំកៅស៊ូពេលអនាគតនោះក្រុមគណៈកម្មការកៅស៊ូ ឥស្សរៈនេះបានផ្តល់ជាយោបល់អោយមានការដាំពូជ ផ្សេងៗជាច្រើន ទៀតដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើស ។ ពូជជាច្រើនដែលគេរើសគឺផ្អែកទៅលើទិន្នន័យដែលអាចទុកចិត្តបានពីប្រទេសឥណ្ឌា និង ពីបរទេសគឺរួមគ្នានៅក្នុងក្រុមបីផ្សេងគ្នា(តារាងទី ២)ដោយផ្អែកទៅលើដំណាក់កាលនៃការវាយតម្លៃ ។ វត្ថុធាតុជាច្រើនដែលរួមមាននៅក្នុងក្រុមទីI គឺត្រូវបានគេអនុញ្ញាតិសំរាប់ការដាំដុះទ្រង់ទ្រាយធំ តែមិនត្រូវអោយដាំលើសពី៥០ភាគរយ នៃផ្ទៃដីដាំដុះទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់ណាមួយទេ ។មានតែពូជRRII ១០៥តែប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានគេដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងក្រុមទីIសំរាប់ដែលធ្វើការដាំកៅស៊ូតាមបែបប្រពៃណី ។ចំពោះពូជRRIM ៦០០និងពូជGT ១គឺកសិករនឹងមិនទទួលយកសំរាប់ការដាំជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅក្នុងតំបន់ ដាំដុះកៅស៊ូតាមបែបប្រពៃណីទៀតទេដោយសារតែវាងាយទទួលឥទ្ធិពលពីជំងឺក្នុងកិច្ចសង្ខេប ប្រភេទជំងឺPhytophthoraគឺកើតមានចំពោះពូជRRIM ៦០០ដែលវាថែមទាំងធ្វើអោយទិន្នផលទាប ។រីឯពូជ GT ១គឺងាយទទួលរងជំងឺOidium ។ហេតុដូច្នេះទើបពូជនេះត្រូវបានគេដាក់នៅក្នុងក្រុមទីIIសំរាប់តំបន់ដែល ដាំតាមបែបបុរាណ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ពូជទាំងពីរនេះត្រូវបានគេដាក់នៅក្នុងក្រុមទីIសំរាប់តំបន់ដែលដាំតាមបែបប្រពៃណី(ក្រុមគណៈកម្មការកៅស៊ូ,១៩៩៧)

ក្រុមទីIIរួមមានជាច្រើនដែលបានបង្ហាញពីគុណសម្បត្តិរបស់វារយះពេលយូរ និង រយះពេលសមល្មម ។ពួកនេះរួមមានពូជចំនួន ៦ដែលគេអាចដាំពូជចំនួនពីរច្រើនបញ្ចូលគ្នាលើផ្ទៃដីរហូតដល់៥០ភាគរយ នៃផ្ទៃដីទាំងអស់នៅក្នុងតំបន់ណាមួយ ។ពូជដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមទីIIIគឺត្រូវបានគេបែងចែកជាពួក(a),(b),(c),(d) ។ការជ្រើសរើសពូជជាច្រើនពីពួកណាមួយពីពួកទាំងនោះគឺត្រូវបានគេផ្តល់យោបល់អោយធ្វើការដាំ

រហូតដល់តែ ១៥ ភាគរយប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងតំបន់អាហ្គេក្រាត ។ ពូជជាច្រើនដែលស្ថិតនៅក្នុងពូក(a) គឺជាពូជដែលផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមចំពោះការសំដែងចេញដំណើរនៅក្នុងការដាំទ្រង់ទ្រាយតូចហើយវាសំដែងចេញរយះពេលយូរនៅ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំនៅក្នុងប្រទេសវិបរទេស ។ ចាប់តាំងនោះមករូបធាតុ ទាំងនោះត្រូវបានគេស្នើសុំអោយសម្រើ

សំរាប់តែដាំធ្វើពិសោធន៍តែប៉ុណ្ណោះ ។ ពូជដែលនៅក្រោមក្រុម(b) ភាគច្រើនគឺជាការរើសពូជចាស់ៗដែល ធ្វើអោយការសំដែងចេញរបស់វាមិនសូវរីករាលដាលរីកផ្តល់នូវអ្វីដែលជាសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកិច្ចសម្រប ។ នៅតំបន់ដែលពូជទាំងនេះបានសំដែងចេញយ៉ាងល្អនោះ វាមិនមានការដាក់កំណត់នៅក្នុងការដាំដុះដែលគេចង់បាននោះទេ ។ ពូជទំនើបជាច្រើនផ្តល់នូវការសំដែងចេញនូវសកម្មភាពល្អមកពីត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងក្រុម(c) ។ នៅក្នុងក្រុម(d) គឺជាពូជសំរាប់ធ្វើការពិសោធន៍ដ៏ទៃដែលផ្តល់ទិន្នផលរឹងក្នុងបន្ទាប់បន្សំជាច្រើនទៀតដែលគេចង់បាន ។ ពូជពូជដែលនៅក្នុងក្រុម(d) នេះថែមទាំងមានពូជជាច្រើនទៀតដែល បានផ្តល់ដោយគណៈកម្មការកៅស៊ូ ។

តារាងទី ១. ការផ្តល់ជាយោបល់ជាច្រើនចំពោះការដាំពូជ

ក្រុម	ពូជដែលគេស្នើសុំអោយសម្រើ	កំណត់ចំណាំ
I	RRII ១០៥(ពូជRRIM ៦០០និងGT ១សំរាប់តំបន់ដែលមិនដាំតាមបែបប្រពៃណី)	មិនត្រូវដាំអោយលើសពី ៥០ ភាគរយនៃផ្ទៃដាំសរុប
II	RRIM ៦០០,GT ១,PB ២៨/៥៩,PB ២១៧,RRIM ៧០៣	ពូជរួមគ្នាបញ្ចូលច្រើនសំរាប់ការដាំរហូតដល់ ៥០ ភាគរយនៃផ្ទៃដាំដុះ
III	a RRII ៥,RRII ២០៥,PB ២៥៥,PR ២៦១,PB ២៣៥,PB ២៨០,PB ៣១១ b Tjir ១,PB ៨៦,GL ១,PR ១០៧,PB ៦១៩,PB ៥១៥១ c RRIM ៦០៥,RRIM ៦២៣,RRIM ៦២៨,RRIM ៧០១,RRII ១១៨,RRII	មិនអោយដាំលើសពី ១៥ ភាគរយនៅតំបន់អាហ្គេក្រាត

<p>២០៨ និងគ្រាប់ពូជដែលបានអនុញ្ញាតិ</p> <p>d RRII ៥០,RRII ៥១,RRII ១០៩,RRII ១១៦,RRII ១៧៦,RRII ៣០០,RRII ៣០៨</p> <p>RRIM ៧១២,RRIM ៧២២,RRIM ៧២៨,PB ២៥៥,PB ៣១២,PB ៣១៤,PB ៣៣០</p> <p>RRIC ៣៦,RRIC ១០០,RRIC ១០២,RRIC ១០៤,RRIC ១០៥,RRIC ១១០,RRIC ១៣០,Nab ១៧,KRS ២៥,KRS ១២៨,KRS ១៦៣,SCATC ៨៣-១៣,SCATC ៩៣-១១៤,Haiken ១,IRCA ១៨,IRCA ១០៩,IRCA ១៣០,IRCA ២៣០,BPM ២៤</p>	
---	--

៦. ការសម្រេចចិត្តចុងក្រោយ

៦.១ តួនាទីសាតិសន្តិភាព

៦.១.១ តួនាទី RRII ១០៩

តួនាទី RRII ១០៩គឺជាតួនាទីមួយដែលវិវត្តិចេញពីតួនាទី RRII ។ មេប៉ាន់នៃតួនាទីនេះគឺ Tjir ១ និង GL ១ ។ វាគឺជាតួនាទីមួយមួយដែលមានមេប៉ាន់មួយនិងមានមេប៉ាន់បែកសាខា (លោក Nair និង George ឆ្នាំ ១៩៦៩) ។ វាមានដើមខ្ពស់ត្រង់ ។ ស្លឹកនិងមេប៉ាន់ជាច្រើនបង្កើតជាដំបូលស្លឹកខ្ពស់ពីដីនោះមានលក្ខណៈហាប៉ាល់ ។ ស្លឹកគឺមានពណ៌បៃតងចាស់ហើយរលោងដោយសារមេប៉ាន់ GL ១ ឈ្មោះ (Nair et al ១៩៧៥) ។ ថាមពលនៅកន្លែងចំណីនិងកន្លែងចង្កេះនៅលើកន្លែងចាស់សំបកឈើយកជីវិតមានកំរិតធម្មតា ។ សំបកក្នុងដើមនិងសំបកដែលកើតថ្មីគឺមានកំរាស់ក្រាស់ជាងធម្មតា ។ សំបកផ្ទុកនូវស៊ែរីជីវិតកំរាស់ក្រៅស្វ័យដែលរៀបរៀងជាច្រើន ។

ទិន្នផលឆ្នាំដំបូងនិងឆ្នាំបន្ទាប់ៗមកគឺផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ក្នុងការដាំពិសោធន៍។ នៅក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូចសំរាប់រយៈពេល២០ឆ្នាំដំបូងនៃការជ្រៀវជ័រជាមធ្យមនៃការផ្តល់ទិន្នផល ៨១៥ក្នុងមួយកន្លែងដែលចាងសំបកយកជ័រ (Nazeer et al ១៩៨៩) ។ នៅក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំសំរាប់រយៈពេល១៥ឆ្នាំដំបូង វាផ្តល់ទិន្នផលជាមធ្យមគឺ ៦៧៥ក្នុងមួយកន្លែងចាងសំបកយកជ័រ។ តាមការប៉ាន់ស្មាន ទិន្នផលដែលទទួលបានក្នុងមួយឆ្នាំគឺ ទទួលបានចំនួន២៤៩០Kgក្នុងមួយហិចតា(Nazeer et al ១៩៨៧) ។ ទិន្នផលមធ្យមនៃផ្នែកពាណិជ្ជកម្មដែលបាន ប៉ាន់ប្រមាណនៅពីរទីតាំងគឺទទួលបាន២៤០០Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំរយៈពេល១៣ឆ្នាំនៃការជ្រៀវជ័រ។ ការជ្រៀវយកជ័រនៅក្រោមប្រព័ន្ធដែលមានលក្ខណៈវិលចុះវិលឡើងជាបន្តបន្ទាប់គឺអនុវត្តធ្វើការជ្រៀវជ័ររយៈពេលបីថ្ងៃម្តងចំពោះពូជនេះ ។ ទិន្នផលនៅកំឡុងពេលរាំងស្ងួតគឺល្អ ។

ពូជនេះគឺងាយទទួលរងខ្ពស់ពីជំងឺផ្តាសាយ ។ នៅលើពូជនេះក៏ការកើតឡើងនូវTPDដ៏តឹងតែង និងផ្សិតដែលមានលក្ខណៈដូចម្សៅកើតល្មមថែមទាំងត្រូវបានគេតាមដាន(Saraswatamma et al ១៩៧៨) ។ ទោះបីជាពូជនេះឆាប់បាក់មែកក៏ដោយក៏វាអាចជៀសផុតពី ការបំផ្លាញនៃខ្យល់ខ្លាំងប្រសិនបើការលូតលាស់មែកគឺត្រូវបានគេធ្វើអោយមានលំនឹង ។ ការដាក់ជីច្រើនពេកវិការដាក់ជីដោយគ្មាន លំនឹងអាចបណ្តាលអោយTPDកើតឡើងនិងងាយទទួលរងការបំផ្លាញពីខ្យល់ ។ វាគឺជាពូជមួយដែលធន់នឹងរដូវវស្សា ។ ពូជនេះបង្ហាញពីកំរិតធន់ទ្រាំល្អមកទៅនឹងជំងឺជ្រុះស្លឹកដែលមានលក្ខណៈមិនធម្មតាដោយ ធ្វើការប្រើប្រាស់ស្រ្តាយបាញ់សំរាប់ការពារជំងឺ(George et al ១៩៨០) ។ ថ្មីៗនេះជំងឺដែលមានលក្ខណៈជាចំនុចៗកើតនៅលើស្លឹក ដែលបណ្តាលឡើងដោយ *Corynespora* គឺកើតនៅលើដើមដែលចាស់ចំពោះពូជនេះដែលត្រូវបានគេរាយការណ៍ពី Karnataka(RRII ១៩៩៧) ។

៦.១.២ ពូជRRII ១១៨

ពូជRRII ១១៨គឺជាពូជដែលមានការលូតលាស់យ៉ាងខ្លាំងខ្លា និងមានមេបាជាពូជ Mil ៣/២ និង Hil ២៨ ។ ពូជនេះមានដើមខ្ពស់ត្រង់មែកដុះល្អនិងមានដំបូលស្លឹកដែលផ្តល់ជាម្លប់នោះល្អ ។ ថាមពលនៅកន្លែងចំហគឺខ្ពស់ ។ កំរាស់សំបកគឺល្អមិនងាយសំបកដែលផ្ទុកចំនួនជ័រល្អ ។ ទិន្នផលដំបូង ទទួលបានប្រហែលជាមធ្យមហើយទិន្នផលចេះតែមានការកើនឡើងនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ។ ទិន្នផលមធ្យមដែលបានពីការដាំកៅស៊ូទ្រង់ទ្រាយតូចកំឡុងពេល៤ឆ្នាំនៃការជ្រៀវជ័រផ្តល់បាន៥០gក្នុងមួយដើមក្នុងមួយមុខកន្លែងជ្រៀវសំបក ។ គេបានប៉ាន់ប្រមាណថាទិន្នផលទទួលបានគឺ១៨៤៥Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ(Nair និង George, ១៩៦៩) ។

នៅក្នុងការដាស់តឿនពាណិជ្ជកម្មពូជនេះបង្ហាញពីការពេញនិយមសំរាប់ធ្វើការដាំដុះ និង ផ្តល់ទិន្នផលជាមធ្យម ១១៦៤Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំសំរាប់ការដៀវជៀវ១០ឆ្នាំដំបូង ។

៦.១.៣ ពូជRRII ២០៣

ពូជRRII ២០៣គឺជាពូជដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ និង មានការលូតលាស់ខ្លាំង ។មេបារបស់វាគឺPB ៨៦និងMil ៣/២ ។ដើមរបស់វាត្រង់ខ្ពស់និងមានសុខភាពល្អ ។ដំបូលស្លឹកគឺមានការដុះរាលដាលនិង មានលំនឹងល្អ ។វាបង្ហាញថាមពលខ្ពស់នៅកន្លែងចំហ(Saraswathyamma et al ១៩៨០) ។ភាពក្រាស់នៃសំបកខាងក្នុងនិងសំបកដែលដុះថ្មីតិចតួច ។នៅក្នុងការដាំទ្រង់ទ្រាយធំ ទិន្នផលមធ្យមសំរាប់ការដៀវជៀវ៩ឆ្នាំគឺ ២៥៣៧Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ នៅក្នុងតំបន់ដាំកៅស៊ូពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងពិភពលោកទិន្នផលជាមធ្យមសំរាប់ការដៀវជៀវ១០ឆ្នាំគឺ ១៨១៨Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ភាពខាប់នៃ ដីគឺមានទំនោរទៅរកការហើរ ពណ៌ ។ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយនេះមិនជះឥទ្ធិពលទៅលើផលិតផលកៅស៊ូទេ(Saraswathyamma et al ១៩៩០) ។ នៅពេលបន្ថែមជីវកៅស៊ូត្រូវបានគេផលិតការហើរពណ៌អាចត្រូវបានគេកំចាត់ចេញ ដោយការប្រើថែមនូវសារ ធាតុសូដ្យូមពីស៊ីលីកាត ។ ពូជនេះបង្ហាញថាមានភាពធន់ទៅនឹងគ្រប់ជំងឺទាំងអស់ ។

៦.១.៤ ពូជRRII ២០៨

នេះគឺជាពូជដែលផ្តល់ទិន្នផលច្រើនល្មមនិងមានមេបាជាពូជMil ៣/២និងAVROS ២៥៥ ។ ពូជនេះមានការបែកមែកល្អ មានដើមត្រង់ Lightsecondariesនិងមានដំបូលស្លឹកមិនសូវក្រាស់ ។ ពូជនេះគឺងាយទទួលរងនូវការរលួយឬសប្តុំនៃវាអាចធន់ទ្រាំទៅនឹងជំងឺផ្សេងទៀត(Saraswathyamma et al ១៩៨៩a) ។ ទិន្នផលជាមធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំទ្រង់ទ្រាយតូចសំរាប់ការដៀវជៀវរយៈពេល១៥ឆ្នាំគឺ ៨៥១ក្នុងមួយដើមក្នុងមួយកន្លែងដៀវ ។ទិន្នផលជាមធ្យមរយៈពេល៩ឆ្នាំដាំទ្រង់ទ្រាយធំគឺទទួលបាន ២៧៦០Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។នៅក្នុងតំបន់ដែលធ្វើការវាយតម្លៃផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ទិន្នផលជាមធ្យមនៃការដៀវជៀវ១៧៤៣១Kgក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងមួយហិចតា ។

៦.១.៥ ពូជRRII ៣០០

នេះគឺជាពូជដែលទទួលបានជោគជ័យមួយផ្សេងទៀតដែលមេបារបស់វាគឺពូជTjir ១និងPB ១០៧ ។ពូជនេះមានដើមត្រង់និង មានរាងស៊ីឡាំង ។វាគឺជាពូជដែលមានមែកទាបៗ ហើយរឹងមាំ ។ដំបូលស្លឹកគឺមានចន្លោះមានការបែកមែកល្អនិងមានកំរិតល្អ ។ការកើតនូវជំងឺជ្រុះស្លឹកគឺមានកំរិតទាប ។ ពូជនេះគឺងាយទទួល រងនូវ

ការរលួយសំបក ។ ទិន្នផលជាមធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំទ្រង់ទ្រាយតូច សំរាប់រយៈពេលជ្រៀវជ័រ១១ឆ្នាំគឺ ៩៧១ក្នុងមួយដើមក្នុងមួយកន្លែងជ្រៀវជ័រ (Premakumari et al ១៩៨៤) ។

៦.១.៦ ពូជRRII៣០៨

ពូជRRII៣០៨គឺជាពូជខ្លាំងដែលមេបារបស់វាគឺជាពូជGL ១និងPB ៦១៥០ ។ ពូជនេះមានដើមខ្ពស់ ត្រង់ ។ ដំបូលស្លឹកគឺក្រាស់បែកមែកសាខានិងមានរាងដូចអំបោស ។ ជំងឺផ្សិតនិងជំងឺជ្រុះស្លឹកមិនធម្មតាគឺកើត មានតិចតួច ។ ទិន្នផលជាមធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំទ្រង់ទ្រាយតូចក្នុងរយៈពេលជ្រៀវជ័រ១១ឆ្នាំគឺ៧១១ ក្នុងមួយដើមក្នុងមួយកន្លែងមុខជ្រៀវ ។ តាមការប៉ាន់ស្មានទិន្នផលប្រចាំឆ្នាំគឺ ២៦៤០Kgក្នុងមួយហិចតា ។ ការ កើត ឡើងនូវ TPDគឺខ្ពស់ (Premakumari et al ១៩៨៤) ។

៦.១.៧ ពូជRRII ៥

នេះគឺជាពូជដំបូងដែលបានជ្រើសពី Malankara Estate, Thodupuzha និងបានធ្វើអោយរីកចំរើន ដោយពូជRRII ។ វាគឺជាពូជខ្លាំងដែលមានដើមត្រង់ និងដំបូលស្លឹកដែលមានស្លឹកបង្កើតម្ជុំប្រើប្រាស់ ព្រមទាំង មានកំរាស់នៃសំបកក្រាស់ ។ វាផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់នៅឆ្នាំដំបូងហើយបន្តការកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ។ ទិន្នផល មធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំទ្រង់ទ្រាយតូចសំរាប់ការជ្រៀវជ័ររយៈពេល១០ឆ្នាំ គឺ៣២០០Kgក្នុងមួយ ហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ទិន្នផលជាមធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំទ្រង់ទ្រាយធំសំរាប់ការជ្រៀវជ័រលើសពី ១៦ឆ្នាំគឺ ៧៦,៤២Kgក្នុងមួយដើមក្នុងមួយកន្លែងជ្រៀវហើយទិន្នផលក្នុងមួយឆ្នាំគឺ ២១៣៨Kgក្នុងមួយហិចតា (Marattukulam et al ១៩៩២) ។ វាងាយទទួលរងទៅនឹងជំងឺ TPD ជំងឺផ្សិត និងជំងឺជ្រុះស្លឹកមិនធម្មតា ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយវាទទួលរងនូវជំងឺផ្តាសាយនិងការបំផ្លាញពីខ្យល់ក្នុង កំរិតទាប ។

៦.១.៨ ពូជអ៊ីប៊្រីតថ្មី

ថ្មីៗនេះពូជអ៊ីប៊្រីតថ្មីចំនួន១០ដែលជាលទ្ធផលនៃការបង្កាត់រវាងពូជRRII ១០៥និងRRIC ១០០ ត្រូវបានគេកំណត់ថាវាផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ជាងពូជRRII ១០៥ ។ ទិន្នផលវាកើនឡើងជាងពូជRRII ១០៥ពី ៥-៤៩ភាគរយកំឡុងពេល៤ឆ្នាំដំបូងនៃការជ្រៀវជ័រនៅក្នុងការដាំទ្រង់ទ្រាយតូច ។

៦.២ ពូជជនជាតិម៉ាឡេស៊ី

៦.២.១ ពូជRRII ៦០០

នេះគឺជាពូជបន្ទាប់បន្សំដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់វិវត្តិដោយពូជRRIM និងលូតលាស់យ៉ាងទូលំទូលាយ នៅបណ្តាប្រទេសដែលដាំកៅស៊ូទាំងអស់ ។ មេបារបស់វាគឺ Tjir ១និងPB ៨៦ ។ ដើមកៅស៊ូនៃពូជនេះគឺខ្ពស់

ត្រង់ឡើងទៅលើមែកដែលមានទំហំធំៗជាច្រើនកើតនៅកន្លែងមុំកែងការបែកមែកមានតិចតួច ។ ដំបូលស្លឹកមានទំហំតូចនិងមានរាងជាអំបោស ។ ស្លឹកកៅស៊ូគឺស្រាលស្លើងហើយមានពណ៌បៃតងលាយលឿងព្រៃលេត ។ ពន្លកថ្មីដែលទើបនឹងដុះគឺឆាប់បាក់ ហើយខាងចុងមែកគឺមានសភាពទោរកំឡុងពេលដាំរយះពេលពីរឆ្នាំដំបូង (RRIM, ១៩៧០a, ១៩៧១a) ។ ថាមពលមុនពេលជ្រូជ័រគឺមានកិរិយាបង្កើនខ្សែវណ្ណនៃការជ្រូជ័រជ័រគឺល្អ ។ កំរាស់សំបកខាងក្នុងដើមគឺទាបជាងធម្មតាខណៈពេលដែលសំបកកើតថ្មីគឺល្អ ។ សំបកដែលដុះថ្មីជានិច្ចកាលមានភាពឡើងប៉ោងនៅពីលើកន្លែងជ្រូជ័រ ។ ពូជនេះបង្ហាញពីការឆាប់ជាសះស្បើយពីការធ្វើអោយមានរហូស ។ ពូជនេះគឺជាពូជដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ក្នុងចំណោមពូជជាច្រើនដែលត្រូវបានគេដាំនៅពេលបច្ចុប្បន្ន ។ នៅក្នុងប្រទេសម៉ាឡេស៊ីទិន្នផលមធ្យមដែលទទួលបាន ពីការដាំកៅស៊ូទ្រង់ទ្រាយធំសំរាប់រយះពេលជ្រូជ័រ១៥ឆ្នាំគឺ២១២០១Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ នៅក្នុងប្រទេសឥណ្ឌា ទិន្នផលមធ្យមដែលទទួលបានពីការដាំកៅស៊ូទ្រង់ទ្រាយធំសំរាប់ការជ្រូជ័រ១៦ឆ្នាំដំបូងគឺ ២២០០Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ (Marattukalam et al ១៩៩២) និងផ្តល់ទិន្នផលបាន១៣៨៧Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំចំពោះការដាំកៅស៊ូជាង១០ឆ្នាំ (Joseph និង Haridasn, ១៩៩១) ។

ពូជនេះសំដែងចេញនូវការកើនឡើងនូវទិន្នផល ។ ទោះបីជាទិន្នផលដំបូងគឺទទួលបានតែក្នុងកិរិយាមធ្យមក៏ដោយ (RRIM, ១៩៩២) ក៏ទិន្នផលនៅឆ្នាំបន្ទាប់គឺកើនឡើងក្នុងកិរិយាខ្ពស់ណាស់ ។ ការធ្លាក់ចុះនៃទិន្នផលនៅរដូវរងារគឺមានកិរិយាទាប ។ ជ័រកៅស៊ូគឺ មានពណ៌សនិងមិនសមស្របដើម្បីធ្វើការបង្កាប់ចំពោះគ្រឿងយន្តដែលមានភាពលឿនទាប ។ ទោះបីជាវាទទួលបានការបំផ្លាញពីផ្សិត TPD និងការបំផ្លាញពីខ្យល់មានកិរិយាទាបក៏ដោយក៏វាទទួលបានការបំផ្លាញដោយជំងឺ *Phytophthora* និងជំងឺផ្តាសាយក្នុងកិរិយាខ្ពស់ ។ វិធានការណ៍ការពារដ៏មានប្រសិទ្ធភាពគឺត្រូវការជាចាំបាច់នៅពេលដែលពូជនេះត្រូវបានគេដាំនៅតំបន់ដែលងាយទទួលបានជំងឺ ។

៦.២.២ ពូជRRIM ៦២៣

ពូជRRIM ៦២៣ គឺជាពូជដែលបានពីការបង្កាត់រវាងពូជPB ៤៩ និងPil B ៨៤ ។ វាមានដើមខ្ពស់ត្រង់ ក្រាស់ ការបង្កើតនូវការភ្ជាប់មែកជាមុំស្រួចគឺខ្សោយ ។ ផ្នែកកំពូលស្លឹក គឺមានទំហំតូចហើយបានកំនត់ទៅផ្នែកខ្ពស់ជាងគេ ។ ដំបូលស្លឹកគឺមានស្លឹកចំនួនច្រើនល្មម ជាមួយនឹងស្លឹកដែលមានទំហំធំៗនិងមានពណ៌បៃតងស្រអាប់ ។ ថាមពលមុនជ្រូជ័រគឺខ្ពស់ខ្លាំងនិងការកើនឡើងនូវខ្សែវណ្ណក្រោយពេលជ្រូជ័រគឺល្អ ។ ភាពក្រាស់នៃសំបកនៅក្នុងដើមនិងសំបកដែលកើតថ្មីគឺមានកិរិយាទាប ។ នៅក្នុងប្រទេសឥណ្ឌាទិន្នផលមធ្យមនៃការជ្រូជ័រលើសពី១៥ឆ្នាំគឺទទួលបាន១១៧៨Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំខណៈពេល ដែលនៅប្រទេស

ម៉ាឡេស៊ីផ្តល់ទិន្នផល១៦២២Kg ។ ពូជនេះធន់ទៅនឹងជំងឺផ្សិត និង ជំងឺដែលបណ្តាលឡើងដោយ *Phytophthora* និងជំងឺពណ៌ផ្កាឈូក ។ ពូជនេះមានការទទួលរងនូវជំងឺTPD ។ វាទទួលរងពីការបំផ្លាញពីខ្យល់ តិចតួច ។

៦.២.៣ ពូជRRIM ៦២៨

វាគឺជាពូជជំនាន់ទីពីរដែលកើតពីការបង្កាត់រវាងពូជTjir ១និងRRIM ៥២៧ ។ ពូជនេះមានដើមទេវ ត្រង់ដែលលេចឡើងនូវភាពបត់បែននៅពេលដើមនៅខ្លី ។ វាមានមែកធំៗកំពុងលូតលាស់ឆ្ពោះទៅផ្នែកខាង មុខ ។ ទោះបីជាពូជនេះផ្តល់ថាមពលដែលគួរជាទីពេញចិត្តមិនពេលជៀវជៀរក៏ដោយក៏ប៉ុន្តែវានឹងថយទៅវិញ នៅពេលគេជៀវជៀររួច ។ ភាពក្រាស់នៃសំបកនៅក្នុងដើមគឺល្អមហើយសំបកដែលកើតថ្មីគឺមានកំរិតតិច ។ នៅ ប្រទេសឥណ្ឌាទិន្នផលនៃការជៀវជៀរនៃការជៀវជៀរលើសពី១០ឆ្នាំគឺ១០៩៦Kg ក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ីទិន្នផលមធ្យមនៃការជៀវជៀររយៈពេលលើសពី៧ឆ្នាំគឺ ១០១៩Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុង មួយឆ្នាំ ។ វាអាចមានភាពធន់ទ្រាំល្អមទៅនឹងជំងឺ *Phytophthora* ប៉ុន្តែវាងាយទទួលរងនូវជំងឺផ្កាឈូក និងជំងឺផ្សិត ។ ការកើតឡើងនូវ TPDគឺមានកំរិតល្អម ។ វាទទួលរងពីការបំផ្លាញពីខ្យល់តិចតួច ។

៦.២.៤ ពូជRRIM ៧០១

វាគឺជាពូជដែលកើតឡើងពីមេ៤៤/៥៥៣ និងRRIM ៥០១ ។ ពូជនេះមានដើមត្រង់ មែកមានចំនួន តិចតួចរាងជាមុំស្រួចហើយធំៗ ។ ដំបូលស្លឹកគឺមានរាងជាអំបោសរីរាងពងក្រពើខ្ពស់ហើយក្រាស់ ។ ភាពក្រាស់ នៃសំបកខាងក្នុងនិងសំបកដែលកើតថ្មីគឺមានកំរាស់ប្រហែលធម្មតា ។ វាគឺជាពូជដែលមានថាមពលខ្លាំងជា មួយនឹងការកើនឡើងនូវខ្សែវណ្ណក្រោយពេលជៀវជៀរ ។ ទិន្នផលគឺមានការកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ។ នៅ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ីទិន្នផលជាមធ្យមនៃការជៀវជៀរជាង១៥ឆ្នាំគឺ ១៨៤៥Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ (RRIM, ១៩៩២) នៅប្រទេសឥណ្ឌាទិន្នផលជាមធ្យមផ្នែកពាណិជ្ជកម្មសំរាប់ការជៀវជៀរ ជាង១០ឆ្នាំគឺ ១១៤០ក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ (Joseph និង Haridasan ១៩៩១) ។ ពូជនេះគឺងាយទទួលរងនូវជំងឺផ្កា ឈូកនិងជំងឺផ្សិតតែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយវាទទួលរងនូវជំងឺ*Phytophthora* ក្នុងកំរិតទាប ។ មានការកើត ឡើងTPDនិងការបំផ្លាញពីខ្យល់ក្នុងកំរិតសមល្មម ។

៦.២.៥ ពូជRRIM ៧០៣

វាជាពូជដែលកើតពីការបង្កាត់រវាងពូជRRIM ៦០០និងRRIM ៥០០ ។ ពូជនេះមានដើមត្រង់ឡើង លើហើយរមួល ។ ការបែកមែកគឺយឺតជាមួយនិងការបែកមែកទៅខាងតិចតួច ។ ដំបូលស្លឹកគឺតូចហើយ

ប្រហោងនិងមានរាងពងក្រពើ ។ ថាមពលនៅកន្លែងដែលជៀវជ័រចំហើមានកំរិតខ្ពស់ ។ សំបកនៅក្នុងដើមនិងសំបកដែលដុះថ្មីគឺក្រាស់ខ្លាំងណាស់ ។ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ីវាផ្តល់ទិន្នផលជាមធ្យមនៃការជៀវជ័រ១៣ឆ្នាំដំបូងគឺ១៧២៦Kgក្នុងមួយឆ្នាំដែលទទួលបានពីការដាំពិសោធន៍ទ្រង់ទ្រាយធំ(RRIM,១៩៨៣) ។ នៅប្រទេសឥណ្ឌាទិន្នផលមធ្យមដែលទទួលបានពីការជៀវជ័រជាង៥ឆ្នាំនៅក្នុងការដាំជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មគឺផ្តល់ផល១៤២៥Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ទាំងទិន្នផលដំបូងនិងទិន្នផលនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់គឺខ្ពស់ណាស់ហើយមានកំរិតថេរ ។ ទិន្នផលនៅរដូវក្តៅគឺក្រោមទិន្នផលមធ្យម ។ វាសំដែងចេញនូវភាពធន់តិចតួចទៅនឹងជំងឺផ្តាសាយ ។ ពូជនេះគឺងាយទទួលរងយ៉ាងខ្លាំងពីជំងឺTPD ។ ជំងឺជ្រុះស្លឹកដែលបណ្តាលមកពី*Phytophthora* គឺមានភាពធ្ងន់ធ្ងរនៅប្រទេសឥណ្ឌា ។ គេបានរាយការណ៍ថាការកើតនូវ*Oidium* គឺមានកំរិតទាប ។ គេបានផ្តល់ព័ត៌មានមកពីម៉ាឡេស៊ីថា ទិន្នផលមានការធ្លាក់ចុះបន្ទាប់ពីយកជ័របានរយៈពេល៨ឆ្នាំ ។

៦.២.៦ ពូជRRIM ២៨/៩៩

ពូជនេះគឺជាពូជដំបូងដែលជោគជ័យមួយផ្សេងទៀតជាមួយ នឹង ការផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ជាពិសេសនៅដើមឆ្នាំនៃការយកជ័រ ។ ថាមពលមុនធ្វើការជៀវជ័រគឺល្អមប៉ុន្តែវាខ្សោយក្រោយពេលជៀវសំបក ។ ភាពក្រាស់នៃសំបកនៅក្នុងដើមគឺ ទាបជាងធម្មតាហើយសំបកដែលកើតថ្មីគឺក្រាស់ជាងធម្មតា ។ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ីកំឡុងពេល១២ឆ្នាំនៃការជៀវជ័រគឺ២២៧៥Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ(RRIM,១៩៩២) ។ ទិន្នផលនៃពាណិជ្ជកម្មនៅប្រទេសឥណ្ឌាសំរាប់ការជៀវជ័រលើសពី១៣ឆ្នាំគឺ ១៤២០Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ (Joseph និង Haridasan,១៩៩០) ។ នៅប្រទេសឥណ្ឌាពូជនេះគឺត្រូវបានគេដាំភាគច្រើននៅក្នុងទីក្រុង Kanyakumari និង ជាពូជដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមពូជដែលត្រូវបានគេណែនាំអោយដាំ ។ ទិន្នផលនៅរដូវក្តៅទទួលបានទាប ។ ភាពធន់ទៅនឹងជំងឺ *Phytophthora* ជំងឺផ្តាសាយជំងឺផ្សិតគឺទាបមែនទែន ។ ពូជនេះគឺងាយទទួលរងខ្ពស់ពីជំងឺTPD ហើយបន្ទាប់ពីនោះមកកំលាំងនៃការចេញជ័រគឺទាប ។

៦.២.៧ ពូជRRIM ២១៧

ពូជនេះកើតពីការបង្កាត់រវាងពូជ PB ៥/៥១និងPB ៦/៩ ។ ដើមកៅស៊ូនៃពូជនេះ គឺមានដើមត្រង់មែកស្រាលៗមានច្រើន និងមែកធំៗរឹងមាំមានចំនួនតិចតួច ។ ដំបូលស្លឹកគឺមានកំរាស់ក្រាស់ល្អ ។ កំលាំងថាមពលនៅកំឡុងពេលដើមនៅខ្លី គឺមានកំរិតខ្ពស់ហើយ កើនឡើងក្រោយពេលជៀវសំបក ។ សំបកនៅខាងក្នុងដើមគឺស្លែងប៉ុន្តែកំរាស់នៃសំបកដែលកើតថ្មី គឺមានកំរាស់ល្អ ។ ពូជនេះផ្តល់ទិន្នផលជាមធ្យមគឺ ១៧៨០Kgក្នុងមួយហិចតាក្នុងមួយឆ្នាំ នៅក្នុងរយៈពេល១៣ឆ្នាំនៃ ការដាំកៅស៊ូជាទ្រង់ទ្រាយធំនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

(RRIM ១៩៩២) ។ នៅប្រទេសឥណ្ឌាទិន្នផលនៃការដាំជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំគឺ ១២៥៤Kgក្នុងមួយហិកតាក្នុងមួយឆ្នាំ(Mercykutty et al ១៩៩៥) ។ ទិន្នផលវាកើនឡើងពីទិន្នផលមធ្យមនៅឆ្នាំដំបូងទៅជាទិន្នផលខ្ពស់នៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ។ ទិន្នផលនៅរដូវក្តៅគឺខ្ពស់មែនទែន ។ ជំងឺ *Phytophthora* គឺធ្ងន់ធ្ងរនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ប៉ុន្តែវិសាលភាពនៃជំងឺជ្រុះស្លឹកគឺមានកំរិតទាប(Saraswathyamma et al ១៩៨៩b) ។ ដោយឡែកជំងឺផ្សិត និងជំងឺផ្តាសាយក៏មានឥទ្ធិពលទៅលើពូជនេះច្រើនផងដែរ ។

៦.២.៨ ពូជPB ២៣៥

ពូជនេះកើតពីការបង្កាត់រវាងមេពូជPB ៥/៥១និងPB S/៧៨ ។ ពូជនេះមានដើមត្រង់ដែលមានប្រពន្ធនៃការបែកមែកមានលំនឹងស្រដៀងទៅនឹងពូជPB ៥/៥១ ។ ស្លឹកឈើគឺក្រាស់ ។ ថាមពលនៅពេលដើមនៅខ្ចីគឺខ្ពស់មែនទែន ។

គេបានរាយការណ៍ពីប្រទេសម៉ាឡេស៊ីថាទោះបីជាពូជនេះអាចធន់ទៅនឹង ជំងឺផ្តាសាយ ជំងឺជ្រុះស្លឹកក្នុងកំរិតមធ្យមក៏ដោយក៏កើតឡើងនូវជំងឺ *Phytophthora* មានកំរិតធ្ងន់ធ្ងរនៅប្រទេសឥណ្ឌា ។ កំរិតនៃការងាយឆ្លងពីជំងឺផ្សិតគឺខ្ពស់ ។ ជំងឺដើមចេញជ័រដែលបណ្តាលមកពី *Phytophthora* និងដង្កូវស៊ីសំបកគឺកើតនៅតំបន់Kerala.STPនិងការបំផ្លាញពីខ្យល់គឺមានកំរិតធ្ងន់ធ្ងរ ។ ទិន្នផលមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៅប្រទេសឥណ្ឌាសំរាប់ការយកជ័រជាង១០ឆ្នាំដំបូងគឺ១២៦០Kgក្នុងមួយហិកតាក្នុងមួយឆ្នាំ(Annanma et al, ១៩៩០) ។ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ទិន្នផលមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៃការជ្រុះជ័រលើសពី១៥ឆ្នាំដំបូងពីការពិសោធន៍ទ្រង់ទ្រាយធំគឺ ២៤៨៥Kgក្នុងមួយហិកតាក្នុងមួយឆ្នាំ ។ នៅផ្នែកឥសាន្តនៃប្រទេសឥណ្ឌា ការសំដែងចេញរបស់ពូជនេះគឺល្អ ។

៦.២.៩ ពូជPB ២៥៥

ពូជនេះគឺជាពូជដែលកើតនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី តាមរយៈពូជអ៊ីប៊្រីតPB ៥/៥១ជាមួយនិងPB ៣២/៣៦ ។ ទិន្នផលមធ្យមនៃការយកជ័រជាង១៣ឆ្នាំដំបូងនៅក្នុងការដាំទ្រង់ទ្រាយធំគឺ២៣១៩Kg ។